

VOX academiae

POSEBNI PRILOG ZA VISOKO OBRAZOVANJE, ZNANOST I UMJETNOST ■ 27. veljače 2018. ■ Br. 13 **NOVI LIST**

SVEUČILIŠTE U RIJECI

**U tri godine
ulaganja u
znanost
premašit će
18 milijuna
kuna**

Str. 4. i 5.

»HYPERTENSION
HIGHLIGHTS IN 2019.«

Arterijska hipertenzija u Hrvatskoj ubojica broj jedan

Str. 2. i 3.

U 2019. više od 7 i pol milijuna kuna za projekte djelatnika

Riječ je o prvoj od tri planirane godine financiranja projekata znanstvenika i nastavnika, pa će ukupna dodijeljena sredstva u ovom ciklusu iznositi više od 18 milijuna kuna

Razvoj mladih znanstvenih disciplina

- Poticaj za razvoj mladih znanstvenih disciplina poput sestrinstva, fizioterapije, nekih dijelova obrazovne znanosti i drugih područja, namjenjen je poseban ciklus finansiranja koji kreće u ožujku ove godine. Riječ je o strateškom investirajućem programu, imenovanom "Investirajući u budućnost". Sveučilišta i za zajednicu u Cijelom Ovomu valju podržati projekte osiguravanja novih radnih mjestesa za nastavnike i znanstvenike u obrazovanju deficitarnih zanimanja poput onih zdravstvenih i u informatici, ali i razvoj novih studija poput logopedije o čemu će, vjerujemo, uskoro biti još dobrim vijetom, ističe prof. dr. Alen Ružić.

EPK, umjetnost i
popularizacija znanosti

Sveučilište u Rijeci osiguralo je i dodatnih 1.200.000 kuna vlastitim sredstvima za projekte kojima se finančiraju projekti iz kulture i umjetnosti na Kampusu, a vezano uz EPK 2020. Riječ je o nizu aktivnosti koje će kroz kreativne projekte u umjetnosti, popularizaciji znanosti i otvaranju Kampusa građanima provesti djelatnici Sveučilišta.

**Dolazna mobilnost
vrhunskih
znanstvenika**

Po uzoru na prakse vodećih europskih univerziteta, rektorata prof. dr. Snježana Prijović Samardžić raspisala je koncepciju prošle godine i dodatni poziv

Naime dozice profesor Brenden Karch sa sveučilišta iz Louisiane, profesorica Anne Keay Knowles sa Sveučilišta Maine, profesorica Olga Sezenova Sveučilišta u Amsterdamu, profesor Ulisse Munari s istraživačkog Nacionalnog instituta za astrofiziku, te drvana Nataša Sahakyan iz Jerevana u Armeniji.

Priprema za nove nacionalne ekonosti financiranja

Po užoru na EU, novi su kriteriji početkom godine uvedeni kako temelj na budžetu i ustanovi i visokom obrazovanju i u Hrvatskoj, pa će prema tvoj programskim ugovorima finansirati sve novi ovisi o rezultatima.

Upravo je potreban novi model za razvoj i investiranjem iz proračuna Sveučilišta u znanost i umjetnost posebno važan. On je strateški planiran i usklađen s europskim razvojnim ciljevima, a predstavlja i pravodobnu pripremu za novi razvojni period. U skladu s novim ciljevima, u nizu elemenata potiče ukupnu produktivnost znanstvenika i umjetnika, te doprinosi trajnom podsticanju inovativne i regionalne razvojne politike, ali i osvakanju i razvoju privrednog sektora. Pravodobno raspoređujući raznolikost pojedinačnih načina osigurati daljnji razvoj Sveučilišta u ključnim prevozima, koji definira njegova strategija, zaključuje poruket Rector.

MEMORANDUM O SURADNJI SVEUČILIŠTA I ŽUPANIJE

Transfer znanja za bolji život građana

Regionalni impakt sveučilišta počet će se evaluirati, ne samo prema znanstvenoj produktivnosti, nego i prema tome koliko stvarno imaju utjecaj kvalitetu života ljudi, rekla je prof. dr. Snejana Prijic Samardzija

Rekutoria Sveučilišta u Rijeci predstavio je rezultate istraživanja ravnatelja i profesora na području znanosti i obrazovanja. Uputnica je poduzeta u sklopu projekta "Regionalne razvojne strategije" kojim se prema zadanim ciljevima i zadanim vremenom razvija regionalna politika na području Sveučilišta u Rijeci. Istraživanje je realizovano u periodu od 1. do 15. decembra 2011. godine, a uključeno je 100 ravnatelja i profesora na području znanosti i obrazovanja. Rezultati istraživanja su u potpunosti dostupni na web stranici Sveučilišta u Rijeci (www.uniri.hr).

Otvorena toleranca

Kružić je govorio o konceptu »Pametne regije PGS« i njihovoj ulozi u nosnoj transformaciji re

- Atraktivnost lokacija, mogućnost zapošljavanja, novim ugovorima višeg dohotka u različitim sektorima, velika kulturna scena, možnost

Riječ je o jednom od naših mlađadi centara osnovanom prije nekoliko godina, upravo u vrijeme kada je u svijetu i u svoji domeni, prije svega u ekonomskoj i finansijskoj dimenziji, možete transferirati u razvoj lokalne i regionalne sredine. Naime, regionalni imigranti, koji su učinjeni, mogu se evaluirati, ne samo po znanstvenoj produktivnosti, nego i prema tome koliko stvarno imaju utjecaj na bolji život i kvalitetu života ljudi. Ovaj centar je pravim primjer

Nastavak dobre suradnje

Potpisivanju Memoranduma o suradnji u Rektoratu Sveučilišta u Rijeci načinili su primorsko-goranski župan Zlatko Komač koji je sporazum ocjenjivo nastavkom dobre suradnje Županijskog Sveučilišta, potom prorektor za finančije Sveučilišta u Rijeci dr. Davor Vašiček, te pročelnik UO za regionalni razvoj, Infrastrukturu i upravljanje projektima PGJ Ludevit Krpan.

DOC. DR. ASMR GRAČANIN RIJEČKI ZNANSTVENIK KOJI KONSTANTNO NIŽE USPJEHE OBJAVOM ZAPAŽENIH RADOVA I BROJNIM NAGRADAMA ZA »VOX« GOVORI O SVOM ISTRAŽIVAČKOM RADU

Plakanje je i poticaj na suradnju, što ne mora nužno biti pozitivno

Sve što je prosocijalno u psihologiji često ima dobre strane prema unutra, za tzv. »in-grupu«, a loše strane za onog koji je izvan grupe. Zbog opće umreženosti i dostupnosti danas, srećom, svи постаемо »in-grupa«

Aneli DRAGOJEVIĆ
MIJATOVIĆ

---

milac, dr. Asim Gračanin joj je riječi zmanjšao, ali i učinio je da se ne može nispje, objavom zapuštenih radova u časopisu "Psychology Today", što je prepoznato i načinjeno sredinom i akademski zajednicom. Gračanin je bio godinama doznačen nagradu za doprinos području društvenih znanosti, ali je nakon nagrade rukojem Šveđulici u kategoriji znanosti i umjetnosti, a ne u kategoriji društvene znanosti. Gračanin je docent na Odsjeku za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu, i istražuje suze, odnosno plakanje i općenito emocije. Uz građevine, u kojima je bio u domovu. S obzirom da je Gračanin saznao da je Šveđulica predstavnik Odsjeka za psihologiju, objavio nije radnju, zamolio ih mu da ga ne prenese i prevezeti u drugu dvije do tri godine.

Plakanje plakajuće

Plakajući su osobe kojima je potreban kontakt s drugim osobama.

Da poticaj na kooperaciju

Plakajući su osobe koje žele da budu u fokusu pažnje drugih, a ne na njima samim.

Upravo je učinak na koji smo temeljem više eksperimentala koje smo proveli, ali i na postojeće literature na temu plakanja, podstavljeni pristupu, da se teorijski razvijaju i eksperimentiraju odnosno pitanja što je objave plakanje. Rad je ujedno u časopisu "Human Nature", a neke od temi razmatraju i razvijaju se u knjizi "The Science of Facial Expression" i "When The Calvinists Cry". Izstravljanje plakanja može se podijeliti u dva podstavljena pristupa, a to su: kognitivni plakanje, na drugu stranu, kao način komunikacije, kad smje ih učiniti, a zatim kognitivni plakanje, ko je bilo hiperemocijsko, a drugo podstavljenje je kako plakanje, grijevanje, na ogrešenim.

Kolektivne »katarze«

Cini se da zadnjina lutira prema mjerama od pozakonitosti, ali su razni shodi-ovi u kojima sumnici koji ne rađaju jasno izjavljivani i gledajući prolaze kroz kolektivnu -katarzu-. Naravno, sve u funkciji profit-a.

Izlje izražavanje tudišnog emocija privlači. Uvijek je blji govornik onaj koji izražava emocije. Ijudima je zanimljivo, tako da može imati strane, ako pokaže emocije, to je drugi plan baciti strane. Uz to, emocije su posebno uobičajeno izražavanje. Ako se neka osoba ne želi da se izloži, onda je najbolje da se ne kaže, nego, uoči ono što je ljudima žao i zanimljivo. Zato rao one su se događaju sruštino nego isti ili manje izrazivo, važno za našu emociju, da se ne kaže.

Nema instant rješenja, ali ne treba generalizirati

Psihologija, popularna psihologija, selfhelp literatura, danas je sve to pomiješano, granice su sve tanje...

— Kada nam studenti dođu na prvu godinu, odmah ih učimo što je znanost a što nije, odnosno da se popularno smatra da je znanost nešto što se može naučiti i učiti, ali teško je to odvojiti, a većil je do principa poseve pograde. Pa i samoj znanosti, mislimo da nešto znamo, ali stvari se mijenjaju, znanost se razvija i živa. Ne znam ni tu ne možete postati siguran da su neki naliči neprekidljivi, međutim takvo kakov je, nesavršena, znanost je i dalje milijama daleko od tih selfhelpova. Ne treba generalizirati, te knjige osećaju i moguće da budu dobre, ali ne moraju biti dobra intuicija i možda znaju nešto ređe jednostavna rješenja, ali neki su jasno dovoljno izlazu iz rukava primjenjuju slikejaju se dobiti od tih knjiga. Im prevara. Neki instant rješenja, lako dobrih rješenja svakako imaju.

enog koji je izran plenum. Zbog ove imrenosti i dostupnosti čovječanstvu dana malo drukčije funkcioniša na svu posljanjem „in grise“. Uz to, učinkovito je i učinkljivo u održavanju i ritualiziranju planiranja, rad, primjene za postizanje nekog zajedničkog cilja, planiranju i implementaciji, učinku izražavanja gospodinstva, pa se radi skupštine ljudi s učinkom i učinkljivim rezultatima. Tako oblik ritualnog planiranja odnosno se u prostoru na to je.

se moli višu silu za pomoć, tipa ritualno plakanje zbog susjedstva, a odražavalo je bespomoćnost kao i kod privatnog plakanja. Uglavnom se tako ritualno plakanje javljalo kada je nestalo pojedinčno, izakazuju prijateljske namjerice ili pokazuju sljepost. II.2018.smp.oah

u časopisu "Evolutionary Psychology", u kojem smo istraživali imaju li ljudi sklonost približavati se ili udaljavati od uplašenika, odnosno neplakalih lica. Ljudi su automatski resigrali približavanjem uplašenim licima, kada je plakanje nekih za njih poznati i dobro počući zvuk. Uzroci toga mogu biti dvojni: dugotrajni i kratki drugi obuhvat podnježju i preljevu, ali i gumeni žabljaci.

Je li tu značajne?
— Moguće da je znak empatije u smislu približavanja da po pomogneti, zagrijati, utjeloviti i tako da se prepozna. Upravo smo jednostavno i nešto se približavamo kada pre predstavljaju prijetivo, i to se desava na prijetivoj razini. Dakle, ako je ljeva upaljena, to smanjuje sansu da će se smrđati, otici, ili da će doći do nešto drugog.

Te je logično jer ako plananje tumačimo kao prijetljivo izazivajući, od osobe nećemo bižnje plakati.

A portrait of a middle-aged man with dark hair and a full, dark beard. He is smiling and wearing a grey, textured jacket over a dark shirt. The background is a grey wall featuring large, bold, yellow letters spelling out "FILOZFSKI" and "FAKİ FET".

gotovo da ne postoji, ali pitanje je kako ono npr. glumi plaću.

Vjerojatno misla na nešto u tom trenutku.

– Da, no li se onda otvara pitanje, da li to iskreno, ako situaciju stavio u drugi kontekst, nije novi kontekst.

Nelstraženo područje

Kako ste odlučili istraživati spomenuto?

Sponzori, istraživalci smiju općenito, što se dogodilo kada ljudi ne izražavaju emocije, plakanje se namestilo kao neki prototip, kao jedan od najnajtežnjih načina izražavanja emocijenzivog. I onda smo počeli s vijećnicima, pokušavajući ne, pokušavajući da pogledamo kada osoba, pokušava ne, plakati.

vezano u onu popularnu a zapravo ponekad i pogrešnu vjeru da je nezadovoljstvo sa podizanjem emociji. Međutim, učenje je da korak unatrag i pitanje je ili smo počakanjem emocije zdravo jer je to učenje da se ne iziskuju emocije, a drugi razlikuju svesti. Ispod je da je plaćanje ustanovljeno učenje, a učenje smo shvatiti da smo na dobroj putu.

Je li dekade potiskivanje emocija izvor stresa?

Nekima je navelo tje. Radosti i sreće su učenje, ali u njima smo ljudima zadavali da ne poštujujoši osjećaj dok im se ne uči da ne poštujemo emociju smiješta. Merili su

peklačaju se da je jedna reakcija kada se ih ljudi sruši vaju od počakanjem emocije da se organizuju smiješta. Međutim, učenje je da ne isakuju emocije, neki ljudi umoravaju se govanom da ne isakuju emocije, a taj je učenje učenje u svakodnevnim vježbama. Iznimno je naime važno da se ne kontrolira to mješavina neke druge emocije, posebno socijalne, a onda opet i emocije.

Znaci, na kojim pokazuje se da nije počekan?

Učenje je da se onosimo ljudskim vještinama je da emocije ne počekamo bilo uvijek. No je ga učenje da se ne počekavaju, zato stvari nisu

**Može li n
ponašanje iz
mećaje?**

— Nismo
sigurno zna-
vici skriva-
jući zdrav-
stvu ljudi koji
submisivno
ložaju češće
dakle, mož-
ete varije emoci-
ja, ali stvari
sudjeluju da
sto mo. Tipič-
no, bezbjedniški
den — i kog
izaziva? Ono
može, ako osvo-
juje emocije

ni rek takvo
ni neki pone
gov da se ne oceša dejanje je
načina učenja, i onda se
za posledice može ne-
zadovoljiti ili loši fizikalni
stav, ali i psihološki, a
često nismo
znamo da
ne znamo da
su uzroci
nezadovoljstva
suzdržanja.
nezakisnja
emociji i nju nižemo
li. Ne znamo.

Suproge

Koliko je potreben, a
da je upotrebljen
izraz, utiče na skrivanje li
i pokazivanje emocije
u odnosu na suproga.
U liberalno državo po planu
„(ne)obodljivosti“ pokaziva-
jući emocije.
Suproge je dobar naziv za
mu, kulturu pristike, i definiciju
mu, kulturu pristike, a i libe-
ralnu kulturu, koja je
osobine ljudi, iako ne žele
sudjelovati u izazivanju i u-
čestvovanju u društvenim
i političkim događajima.

Brojni partneri

Projekt AThEME tijekom pet godina provedbe uz riječki Filozofski fakultet i Sveučilište u Leidenu okupljao je cijeli niz drugih partnera, a riječ je o Sveučilištu u Edinburghu, Sveučilištu u Readingu, Koledžu Queen Mary i Westfield sa Sveučilišta u Londonu, Nizozemskoj kraljevskoj akademiji znanosti i umjetnosti, Sveučilištu u Utrechtu, tvrtki De Taalstudio, Sveučilištu u Konstanzu, Sveučilištu u Nantesu, francuskom Nacionalnom centru za znanstvena istraživanja, Baskijskom centru za kogniciju, mozak i jezik, Sveučilištu u Baskiji, Sveučilištu Pompeu Fabra, Sveučilištu u Trentu, Sveučilištu u Veroni i Sveučilištu u Novoj Gorici.

nalaz da poznавanje i uporaba većinskog i manjinskog jezika, primjerice talijanskog i sardskog, s kognitivnog gledišta nije kvalitativna drugačija od poznavanja i uporabe dvaju većinskih jezika, primjerice talijanskog i engleskog, pa je reputacija manjinskih jezika kao manje vrijednih u usporedbi s većinskim jezicima neopravданa. Utvrđeno je da se naslijedni govornici razlikuju od nenaslijednih govornika jer nisu dovoljno izloženi svom materinskom jeziku i nemaju dovoljno prilike koristiti se njime, te da višejezični dijalekti, odnosno nove varijante većinskog jezika koje se pojavljuju u višejezičnim urbanim sredinama poput Londona, slijede univerzalna načela jezične strukture i služe kao obilježja društvenog identiteta. Nadalje, rezultati su pokazali da višejezičnost ne ma nepovoljan uticaj na djecu s disleksijom, već da naprotiv može imati povoljan uticaj na njih povećavajući njihove metajezične sposobnosti i morfološku svjesnost o jezicima koje govorje, da uporaba nematerinskog jezika utječe na pamćenje, donoseće odluku i moralnu prosudbu, da su višejezični govornici osjetljiviji na primjerenost jezičnog izričaja u komunikacijskim kontekstima od jednojezičnih te da rana glazbena obuka, baš kao i višejezičnost, može dovesti do bolje percepcije intonacijskih razlika u jeziku koji se ne razumije, pojašnjava izv. prof. dr. Kraš.

Na Filozofском fakultetu u Rijeci u veljači se održao i završni sastanak suradnika i dionika na projektu u Hrvatskoj koji je okupio predstavnike dionika na projektu, odnosno predstavnike Agencije za odgoj i obrazovanje, Dječjeg vrtića Rijeka, Grada Rijeke te drugih lokalnih ustanova na području odgoja i obrazovanja te manjinskih udruga. Peto godišnji je projekt donio niz benefita samom fakultetu kojem su priplate 102 tisuće eura, a tim su sredstvima financirana dva radna mjesto, jedno suradničko te jedno doktoransko uz većinski udio Hrvatske zaklade za znanost, no istovremeno je pridonio i jačanju znanstvenoistraživačkih kapaciteta fakulteta, njegovoj internacionalizaciji, prepoznatljivosti, kao znanstvenoistraživačke ustanove i većoj međunarodnoj vidljivosti, jačanju interdisciplinarnosti, ali i jačoj povezanosti fakulteta s lokalnim zajednicom.

FILOZOFSKI FAKULTET JEDINI HRVATSKI PARTNER PROJEKTA »ADVANCING THE EUROPEAN MULTILINGUAL EXPERIENCE (ATHEME)«

Podizanje svijesti o višejezičnosti

U okviru projekta proučava se višejezičnost u Europi iz različitih perspektiva – jezične, kognitivne i društvene, i to na razini pojedinca, skupine i društva u cjelini, pojašnjava izv. prof. dr. Tihana Kraš, voditeljica projektnog tima riječkog Filozofskog fakulteta

Ingrid ŠESTAN KUČIĆ

Skrajem veljače završava petogodišnji znanstveno-istraživački projekt Europske unije »Advancing the European Multilingual Experience (ATHEME)«, u kojem je jedini hrvatski partner bio Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci. Riječ je o projektu čija vrijednost iznosi pet milijuna eura, a finansira se u okviru Sedmog okvirnog programa za istraživanje, tehnološki razvoj i demonstracijske aktivnosti. Pojašnjavajući kako se u okviru projekta proučava višejezičnost u Europi iz različitih perspektiva – jezične, kognitivne i društvene, i to na razini pojedinca, skupine i društva u cjelini, voditeljica projektnog tima riječkog Filozofskog fakulteta izv. prof. dr. Tihana Kraš ističe da na projektu surađuje 17 ustanova iz osam eu-

ropskih zemalja, a koordinator je Sveučilište u Leidenu. Uz Hrvatski partneri projekta su ustanove iz Francuske, Italije, Njemačke, Nizozemske, Slovenije, Španjolske i Ujedinjenog Kraljevstva, a u sklopu projekta odvijaju se istraživanja unutar četiri tematskih područja.

– Riječ je o područjima: regionalni manjinski jezici u Europi, nasljedni jezici u Europi, odnosno jezici koje obitelji donose sa sobom prilikom preseljenja iz jedne zemlje u drugu, višejezičnost i jezični poremećaji te kognitivni aspekti višejezičnosti. Jedna je od najvažnijih značajki projekta njegova interdisciplinarnost, koja uključuje suradnju istraživača s područja teorije lingvistike, eksperimentalne lingvistike i kognitivne psihologije s ciljem bavljenja kompleksnim istraživačkim pitanjima koja se javljaju u različitim višejezičnim kontekstima u Europi. Na projektu se provode teorij-

ska i empirijska istraživanja, primjenom kvantitativnih i kvalitativnih istraživačkih metoda, navodi izv. prof. dr. Kraš.

Ujedno dodaje da se projektom želi podići svijest o višejezičnosti među odgojno-obrazovnim djelatnicima, znanstvenicima, zdravstvenim radnicima, donositeljima politika i u široj javnosti. Krajnji je cilj projekta pridonijeti znanstveno utemeljenom pristupu višejezičnosti u odgoju, obrazovanju, zdravstvu i društvu općenito, odnosno donošenju politika na temelju znanstvenih dokaza. U tu je svrhu na projektu objavljeno pet skupina smjernica za donošenje politika, i to onih koje se tiču regionalnih manjinskih jezika, nasljednih jezika, jezičnih poremećaja, kognitivnih aspekata višejezične interakcije te jezičnih i kognitivnih učinaka višejezičnosti.

Fijumanski dijalekt

Riječki projektni tim uključen je u proučavanje regionalnih manjinskih jezika u Europi i kognitivnih aspekata višejezičnosti, a u izv. prof. dr. Kraš članova tima su i izv. prof. dr. Branka Drljača Margić, dr. sc. Paola Medved i prof. Maša Plešković.

– Timu provedeno je sociolinguističko istraživanje uporabe fijumanskog dijalekta u Rijeci i stavova prema njemu te psiholinguističko istraživanje obrade zamjenica u talijanskom jeziku kod izvornih govornika te neizvornih govornika čiji je materinski jezik hrvatski. Cilj je sociolinguističko istraživanja bio utvrditi je li u tijeku proces napuštanja fijumanskog dijalekta ili postoji tendencija njegovog očuvanja. Rezultati su pokazali da govornici imaju pozitivne stavove prema uporabi fijumanskog i njegovu očuvanju, da postoji međugeneracijski prijenos dijalekta i svijest o važnosti tog prijenosa među govornicima te da govornici, uključujući i one mlade, vladaju fijumanskim, iako ovi posljednji u manjoj mjeri,

Iz istraživanja proizlazi da su tehnologija i novi mediji, kao što su mobilni telefoni, internet i društvene mreže, u posljednje vrijeme doprinijeli porastu uporabe fijumanskog dijalekta u pisanoj formi i vjerojatno promjeni percepcije njegove važnosti u svakodnevnom životu.

Izv. prof. dr. Tihana Kraš

Bilingualism Matters@Rijeka

Posebna se važnost na projektu pridaje diseminaciji rezultata istraživanja izvan akademskih krugova, koja se provodi putem organaka centra za javni angažman i približavanje široj javnosti Bilingualism Matters sa Sveučilišta u Edinburghu. Hrvatski ogranak, Bilingualism Matters@Rijeka, proučava je iz projekta AThEME i djeluje pri Filozofskom fakultetu u Rijeci pod vodstvom izv. prof. dr. Tihane Kraš. Svrha mu je prenošenje znanstveno utemeljenih informacija o višejezičnosti široj javnosti, razvijanje svijesti o važnosti i prednostima višejezičnosti te njezinog poticanje u društvu. Članovi ogranaka drže predavanja, seminare i radionice te organiziraju kvizove o višejezičnosti za različite ciljne skupine, objavljaju popularnoznanstvene članke i korisne informacije o višejezičnosti na troječnim mrežnim stranicama ogranaka, a odgovaraju i na upite građana telefonom, na konzultacijama te putem elektroničke pošte i društvenih mreža. Već petu godinu zaredom ogranak provodi program neformalnog učenja stranih jezika u paru »Jezični tandem« te organizira jezične poduke iz engleskog i hrvatskog jezika za štencike Dječjeg doma »Ivana Brlić Mažuranić Lovran. Bilingualism Matters@Rijeka proveo je i program »Riječka (više)jezična baština« uz potporu Odjela gradske uprave za kulturu Grada Rijeke, projekt »Višejezičnost, pojedinac i društvo: hrvatski jezik izvan domovine« u Rimu uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja te projekt »Očuvanje hrvatskog kao nastavljenoga jezika: važnost, izazovi i rješenja« u Miljanu uz potporu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske.